



ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ҒЫЛЫМ
ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ МИНИСТРЛІГІ

А.БАЙТҰРСЫНОВ АТЫНДАҒЫ
ҚОСТАНАЙ Өңірлік университеті



ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСЫ ӘКІМДІГІ МӘДЕНИЕТ БАСҚАРМАСЫНЫҢ "ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИННІҢ ҚОСТАНАЙ ОБЛЫСТЫҚ
МЕМОРИАЛДЫҚ МҰРАЖАЙЫ" КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІ

КОММУНАЛЬНОЕ ГОСУДАРСТВЕННОЕ УЧРЕЖДЕНИЕ "КОСТАНАЙСКИЙ ОБЛАСТНОЙ МЕМОРИАЛЬНЫЙ
МУЗЕЙ ИБРАЯ АЛТЫНСАРИНА" УПРАВЛЕНИЯ КУЛЬТУРЫ АКИМАТА КОСТАНАЙСКОЙ ОБЛАСТИ

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ИННОВАЦИЯ, БІЛІМ, ТӘЖІРИБЕ-БІЛІМ
БЕРУ ЖОЛЫНЫҢ ВЕКТОРЛАРЫ»
ХАЛЫҚАРАЛЫҚ
ҒЫЛЫМИ-ПРАКТИКАЛЫҚ
КОНФЕРЕНЦИЯСЫ

МАТЕРИАЛДАРЫ

І КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

МАТЕРИАЛЫ

МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ
КОНФЕРЕНЦИИ
«ИННОВАЦИИ, ЗНАНИЯ,
ОПЫТ – ВЕКТОРЫ
ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫХ ТРЕКОВ»

І КНИГА



Қостанай, 2023

УДК 37.02
ББК 74.00
И 63

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ/ РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Куанышбаев Сеитбек Бекенович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, география ғылымдарының докторы, Қазақстан Педагогикалық Ғылымдар Академиясының мүшесі;

Жарлыгасов Женис Бахытбекович, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор;

Скударева Галина Николаевна, педагогика ғылымдарының кандидаты, доцент, Мәскеу облысындағы МОУ «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректорының м.а.; Ресей Федерациясының жалпы білім беру ісінің құрметті қызметкері, Ресей;

Бережнова Елена Викторовна, педагогика ғылымдарының докторы, профессор Мәскеу халықаралық мемлекеттік қатынастар институты, Ресей;

Ибраева Айман Елемановна, «Қостанай облысы әкімдігінің білім басқармасы» ММ жетекшісі;

Онищенко Елена Анатольевна, «Педагогикалық шеберлік орталығы» жекеменшік мекемесінің Қостанай қаласындағы филиалының директоры;

Демисенова Шнар Сапаровна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының меңгерушісі;

Утегенова Бибикуль Мазановна, педагогика ғылымдарының кандидаты, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика және психология кафедрасының профессоры;

Смаглий Татьяна Ивановна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің, педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика және психология кафедрасының қауым.профессоры;

Жетписбаева Айсылу Айратовна, А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы.Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

«Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары»: 2023 жылдың 17 ақпандағы Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары. I Кітап. – Қостанай: И 63 А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023. – 1081 б. = «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков»: Материалы международной научно-практической конференции, 17 февраля 2023 года. I Книга. – Костанай: Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023. – 1081 с.

ISBN 978-601-356-244-5

Жинаққа «Инновация, білім, тәжірибе-білім беру жолының векторлары» атты Алтынсарин оқулары халықаралық ғылыми-практикалық конференция материалдары енгізілген.

Талқыланатын мәселелердің алуан түрлілігі мен кеңдігі мақала авторларына заманауи білім беруді жаңғырту мен дамытудың, осы үдерісте қазақ ағартушыларының педагогикалық мұрасын пайдаланудың жолдарын, мұғалімдерді даярлаудың тиімді технологиялары мен форматтарын әзірлеу мен енгізу мәселелерін, ақпараттық қоғамдағы білім беру кеңістігінің ерекшеліктерін айқындауға, сондай-ақ педагогтердің инновациялық қызметінің тәжірибесін жинақтауға, педагогикалық үдеріс субъектілерін психологиялық-педагогикалық қолдауға мүмкіндік берді.

Бұл жинақтың материалдары ғалымдарға, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушыларына, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілерге, педагог-психологтарға, магистранттар мен студенттерге қызықты болуы мүмкін.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Инновации, знания, опыт – векторы образовательных треков». Многообразие и широта обсуждаемых проблем позволили авторам статей определить векторы модернизации и развития современного образования, использования в данном процессе педагогического наследия казахских просветителей, вопросов разработки и внедрения эффективных технологий и форматов подготовки учителей, специфики образовательного пространства в информационном обществе, а также обобщения опыта инновационной деятельности педагогов, психолого-педагогической поддержки субъектов педагогического процесса.

Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-244-5



9 786013 562445

УДК 37.02
ББК 74.00

© А.Байтұрсынов атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2023
© Костанайский региональный университет имени А.Байтұрсынова, 2023

1. внедрение надлежащей инфраструктуры цифровизации, которая удовлетворяла бы принципам доступности, удобства использования, гибкости и эффективности;
2. модификация компонентов учебного плана (включая содержание, методы обучения и оценивания его результатов), адаптировав цифровые технологии под потребности разных нозологических групп студентов;
3. повышение уровня цифровой компетентности педагогов инклюзивного образования, их цифровой грамотности.

Таким образом, анализ практики вузов, опыта применения цифровых сервисов в обучении лиц с ограниченными возможностями здоровья позволяет определить их возможности. Так, являясь важной частью цифровой образовательной среды, платформы и средства применения дистанционных образовательных технологий помогают быть всегда на связи и осуществлять постоянное онлайн-взаимодействие участников учебно-познавательного процесса, тем самым реализовывать дидактические принципы обучения. Представленная единая методическая база современных цифровых сервисов позволяет усовершенствовать цифровую информационно-образовательную среду для применения дистанционных образовательных технологий инклюзивного обучения.

Необходимым является включение в программу курсов повышения квалификации преподавателей и административно-управленческого персонала модуля «Цифровые сервисы в обучении лиц с инвалидностью».

Перспективным для усовершенствования системы применения дистанционных образовательных технологий и развития цифровых сервисов является разработка конструктора адаптированных онлайн-курсов, что позволит индивидуализировать образовательные траектории и обеспечит сопровождение студентов с инвалидностью и ОВЗ.

Список литературы:

1. Ахметова Д.З., Артюхина Т.С., Бикбаева М.Р., Сахнова И.А., Сучков М.А., Зайцева Э.А. Цифровизация и инклюзивное образование: точки соприкосновения // Высшее образование в России. 2019 г. Т. 29. №2. 141–150 с.
2. Manzoor M., Vimarlund V. Digital technologies for social inclusion of individuals with disabilities. Health Technol. 2018. 8, 377–390 p.
3. Elizabeth R. Lorbeer Digital Accommodations for Students Living with Print Disabilities: A Literature Review, Medical Reference Services Quarterly, 2020. 39:2, 139–152 p.
4. Conley, Quincy & Scheufler, Jessica & Persichini, Gina & Lowenthal, Patrick & Humphrey, Michael. Digital Citizenship for All: Empowering Young Learners With Disabilities to Become Digitally Literate. International Journal of Digital Literacy and Digital Competence. 2018. 9. 1–20 p.

УДК 027.8

THE IMPACT OF INFORMATION TECHNOLOGY ON THE EDUCATIONAL PROCESS

*Botaeva Gulnur Ordabekovna
Master of training foreign
language teachers
Teacher of English language
school-lyceum by Y.Gagarin
Zhambyl region, Zhambyl district
E-mail: gulnur_bg@mail.ru*

Аңдатпа

Цифрлық технологиялардың дамуы өмірдің көптеген салалары мен салаларына, соның ішінде білімге айтарлықтай әсер етті. Қазіргі уақытта ақпараттық технологияларды қолдану білім беру процесіне әсер етеді, Материалды ұсыну, ақпарат беру, қарым-қатынас процесін ұйымдастыру мүмкіндіктерін кеңейтеді. Бұл мақаланың мақсаты білім беру процесінде ақпараттық технологияларды оның тиімділігі үшін пайдалану мүмкіндігін зерттеу болып табылады. Материалдар мен әдістер. Бұл мақаланың әдіснамалық негізі білім беру процесіне цифрлық платформаларды енгізу бойынша әдебиеттер, сондай-ақ ашық аналитикалық материалдар болып табылады. Нәтижелер. Дамудың қазіргі кезеңінде ақпараттық технологиялар білім беру процесіне айтарлықтай әсер ететіні көрсетілген. Ақпараттық технологиялардың көмегімен тыңдаушыларға ақпарат беру процесі жеңілдетіледі, оқыту кезінде коммуникациялық мүмкіндіктер, сондай-ақ көптеген ақпараттық ресурстардың қол жетімділігі артады. Әр түрлі ақпараттық құралдардың көмегімен оқу процесін бақылау, оқушылардың материалды игеруін және олардың жеке жетістіктерін талдау процесін оңтайландыруға болады. Қорытындылар. Білім беруде ақпараттық технологияларды қолданудың әртүрлі формалары бар, бұл оқу процесін айтарлықтай әртараптандыруға мүмкіндік береді деген қорытынды жасауға болады. Қашықтықтан білім беру ерекше рөл атқарады, бұл оны қол жетімді және икемді етеді, бұл қазіргі

кезеңде өте маңызды. Жалпы, біз ақпараттық технологияларды пайдаланудың ажырамас бөлігі болып табылатын қашықтықтан білім берудің одан әрі белсенді дамуын сенімді түрде болжай аламыз.

Түйінді сөздер: Ақпараттық технологиялар, білім беру, қашықтықтан білім беру, байланыс құралдары, цифрлық сауаттылық

Аннотация

Развитие цифровых технологий оказало значительное влияние на большинство отраслей и сфер жизни, включая образование. В настоящее время использование информационных технологий влияет на образовательно-коммуникационный процесс, расширяя возможности в области подачи материала, предоставления информации, организации процесса общения. Целью данной статьи является изучение возможности использования информационных технологий в образовательном процессе для его большей эффективности. Материалы и методы. Методологической основой данной статьи является литература по внедрению цифровых платформ в образовательный процесс, а также открытые аналитические материалы. Результаты. Показано, что на современном этапе развития информационные технологии оказывают существенное влияние на образовательный процесс. С помощью информационных технологий упрощается процесс предоставления информации слушателям, увеличиваются коммуникационные возможности при обучении, а также доступность большого количества информационных ресурсов. С помощью различных информационных инструментов можно оптимизировать процесс мониторинга учебного процесса, анализа усвоения материала учащимися и их личных достижений. Выводы. Можно сделать вывод, что существуют различные формы использования информационных технологий в образовании, которые позволяют значительно разнообразить процесс обучения. Дистанционное образование играет особую роль, что делает его более доступным и гибким, что очень важно на современном этапе. В целом, мы можем с уверенностью прогнозировать дальнейшее активное развитие дистанционного образования, которое является неотъемлемой частью использования информационных технологий.

Ключевые слова: информационные технологии, образование, дистанционное образование, средства коммуникации, цифровая грамотность

Abstract

The development of digital technologies has had a significant impact on most industries and spheres of life, including education. Currently, the use of information technologies affects the educational process, increasing opportunities in the field of presentation of material, provision of information, organization of the communication process. The purpose of this article is to study the possibility of using information technology in the educational process for its greater effectiveness. Materials and methods. The methodological basis of this article is the literature on the introduction of digital platforms in the educational process, as well as open analytical materials. Results. It is shown that at the present stage of development information technologies have a significant impact on the educational process. With the help of information technologies, the process of providing information for trainees is simplified, communication opportunities in training are increased, as well as the availability of a large number of information resources. With the help of various information tools, it is possible to optimize the process of monitoring the educational process, the analysis of the assimilation of the material by students and their personal achievements. Conclusions. It can be concluded that there are various forms of using information technologies in education, which allow to significantly diversify the learning process. Distance education plays a special role, which makes it more accessible and flexible, which is very important at the present stage. In general, we can confidently predict the further active development of distance education, which is integral to the use of information technology.

Key words: information technologies, education, distance education, communication tools, digital literacy

Introduction

Currently, there is an active development of information technologies. Information technologies are increasingly penetrating into all industries and spheres of activity, significantly affecting their development. At the same time, there is a specific need for their development, since the modern world is characterized by the presence of a large amount of diverse information, therefore technologies are needed for its processing, development and provision [1] (Babin, 2018).

Informatization also has a significant impact on the educational sphere. To improve the quality of education, a large number of various tools and technologies can be used that can significantly simplify the educational process, increase the efficiency of providing information, and improve its digestibility.

This is especially true for modern times, when the entire educational system strives not to specifically fill students with knowledge, but to develop certain skills and abilities in them for independent learning, which is characteristic of the concept of continuing education. «The use of information and communication technologies in modern education is obviously inevitable in the context of scientific and technological progress» [4] (Pustynnikova, Yudina, 2019).

The leading goal of using information technology in teaching is to increase intellectual detail.

Research results

In the modern world, computer and information and communication technologies are used in almost all industries and spheres of life, therefore, acquaintance with them and use should be made at the earliest stages of any individual's education. Therefore, it is necessary to use information technologies in education in order to introduce students to these technologies for subsequent use in their activities [2, 3] (Dudin, Kononova, 2020).

Today, the education system is inseparable from information and computer technologies. Through education, each person receives new knowledge, acquires and improves any skills and abilities, masters their application in practice. At the same time, most areas of activity are associated with the active use of information technologies, which actualizes their active application in the educational process. "Information technologies in education make it possible to use a wider range of forms and methods of teaching in order to provide a detailed amount of information due to such an important component of the educational system as visibility, which information technologies can provide in full" [3] (Dudin, Kononova, 2020).

It is important to say that with the help of information technology, it is possible not only to provide information more efficiently, to carry out training, but also to control this process in the field of achievements and assimilation of knowledge. Through the use of various software tools and test tasks, an assessment of the development and success of students is carried out, conclusions are formed about the need for additional tasks for laggards. All this allows you to monitor the educational process in the field of its effectiveness and achievement of specific goals. The use of digital technologies can contribute to the personalization of education.

Further development of information technologies in education has great potential in the future, for example, the development of artificial intelligence is able to personalize education in the future, which will significantly increase its effectiveness. It is possible to develop special tests, analyzing the answers to which, it will be possible to assess the educational potential of a particular student and, based on these data, develop a personal training program for him. At the testing stage, it will be possible to identify the most capable students and make higher learning requirements for them, their program should contain more complex tasks, which will allow them to better develop their potential. A simpler program can be obtained by students who do not have a strong educational potential.

All this indicates the relevance of the use of information technologies in education and the subsequent potential of their use in order to improve its quality.

The special relevance of the study of the impact of information technology on the educational process justifies the development of coronavirus infection. In March 2020, there was a transition to distance education, which became possible only thanks to the development of information technology.

In general, there are three main directions of using information technologies in education ,

Directions for the use of information technology in education

1.Information technology as a means of organizing the educational process

2.Information technologies as a means of communication in the educational process

3.Information technology as a means of assisting in learning(providing information, conducting research, processing information)

1. The first direction, which is receiving more and more active development at the present time, is their use as a means of organizing the educational process. It means that the whole process of education is organized through information technology, for example, the passage of any online courses with final testing, the results of which will determine the success of their development. The participation of people in the training is minimal, everything is organized with the help of information and computer technologies, all lectures are presented in electronic form, as well as practical tasks necessary for mastering the material on the part of the student. It is possible to predict further active application of the use of information technologies in this way.

2. The second direction is their use as a means of helping in learning. This direction has been mastered for a considerable time. Here, the educational process has a classical scheme with the participation of the teacher and the trainees, but information technologies are actively used (the teacher creates presentations to better provide information, computer technologies are used for observation, analysis, drawing conclusions, the use of electronic libraries for students and students to search for information).

3. The third direction is the use of information technology as a means of communication both between the teacher and the trainees, and between teachers or only between students.

The use of information resources in any of these areas is carried out in order to:

1) improving the efficiency of the educational process, the level of education of students;

2) development of independent learning skills of pupils and students;

3) simplification of the educational process through the use of various computer and information technologies;

4) introducing students to the active use of information technologies from the very first stages of education.

The active use of information technologies influences the development of information competencies, contributes to the disclosure of the intellectual potential of individuals, which contributes to the formation of self-education skills. The ability to self-educate is a necessary element of the development of continuing education [4, 5] (Pustynnikova, Yudina, 2019; Sayfutdinova, Titova, Frolova, 2019).

There are several forms of using information technologies in education.

1. Communication and globalization. The development of information technologies has had a positive impact on the development of communication between various educational institutions, the process of organizing various conferences, Olympiads, and various discussions has been simplified. All this is possible with the use of video communication technologies, which makes it possible to more actively involve schoolchildren and students in scientific and research activities. Modern technologies make it possible to organize international conferences, increasing globalization in the educational process.

2. Research and self-education. Information technologies have a very important role in self-education, with the help of their use, large information resources of online libraries, electronic library systems, databases are available to people. All this makes it possible to use a large number of methodological manuals, articles, textbooks in obtaining knowledge and improving the level of their education. Information technologies are also of great importance when conducting various studies.

3. Distance learning. Currently, distance learning is becoming particularly relevant, which is possible thanks to the development of information technologies. The development of distance education makes learning much more accessible, anyone gets the opportunity to get an education at the university that he chose without taking into account his location, he can do independent work and study materials at any time convenient for himself, it is also necessary to emphasize that this type of education is more accessible financially, since it is associated with lower costs on his organization. All this underlines the importance of the development of distance education, especially these issues are relevant in the development of a pandemic of coronavirus infection.

In general, a special advantage of distance education is its flexibility and the ability to adapt to the needs of a particular student. At the same time, this form of education does not exclude the teacher's communication with the student in real time through the use of various communication technologies.

Currently, it is typical to have a large number of offers in the field of distance education, from small courses to obtaining a diploma of higher education. The convenience of this form of training is appreciated by consumers.

4. A variety of educational games and videos. Especially the game form is characteristic when learning at the initial stages. In the form of a game, it is often easier for preschoolers and younger schoolchildren to learn the material, so there are a large number of educational games that introduce students to the computer and teach them how to use it, other digital technologies.

The development of the Internet and information technologies has led to their mass use at all stages of education, including the earliest, and the game form allows you to make learning more interesting for students. At the same time, the game form can also be used for teaching older schoolchildren and even students. In principle, information technologies provide a great variety in the field of education, which increases interest in their use.

Conclusion

The use of information technologies in education leads to the development of distance learning, which is especially relevant at present for coronavirus infection. The most significant advantage of distance education is its flexibility, which allows you to adapt to the capabilities and interests of consumers.

It is safe to talk about the further development of information technologies in education, which have great prospects and can optimize the educational process through its personalization.

Resources:

1. Babin E.N. Digitalization of the university: building an integrated information environment // University management: practice and analysis. 2018. No. 6. 44–54 pp. doi: 10.15826/umpa.2018.06.057.
2. Dudin M.N., Kononova E.V. Digitalization of university management in Russia and foreign countries as a necessary measure to ensure their economic security // Problems of market economy. 2020. – No.3. 95–108 pp. doi: 10.33051/2500–2325–2020–3–95–108.
3. Dudin M.N., Kononova E.V. Management of higher education in conditions of great challenges and threats caused by the Covid–19 coronavirus pandemic // Problems of market economy. 2020. No.2. 133–145 p. doi: 10.33051/2500–2325–2020–2–133–145.
4. Pustynnikova I.N., Yudina V.S. Information technologies in training // Information technologies. 2019. №3(8). 16–21 pp.
5. Sayfutdinova G.B., Titova T.A., Frolova E.V. Information technologies in modern education as a key phenomenon in educational activity // Problems of modern pedagogical education. 2019. No.63–4. 213–216 pp.
6. Semenova A.N., Stupkina V.A. Digital technologies in human resource management // Young scientist. 2019. №4(242). 250–252 pp.
7. Aimaletdinov T.A., Baymuratova L.R., Zaitseva O.A., Imaeva G.R., Spiridonova L.V. Digital literacy of Russian teachers. Readiness to use digital technologies in the educational process. M.: NAFI Publishing House, 2019. 84 p.